

løse maa tages det nødvendige Hensyn, at Cirkulæret af 1. Marts selvfølgelig maa opretholdes, uanset Generalstrejker, og hvad der i øvrigt kan findes paa. Saadanne Urimeligheder som det at telegrafere den 21. om Lukning den 20 af en Kasse med 40 arbejdsløse, fordi tre gaar ud i en Strejke, man ikke synes om, kunde man have undgaaet, hvis man ikke havde saa forfærdelig travlt med at tjene Arbejdsgiverforeningen. Det var ganske sikkert mest passende for Landets Regering, om den lod være med at have saa travlt med at gøre denne Tjeneste, mest passende, om man fra Regeringens Side havde opretholdt den dog forholdsvis neutrale Holdning, man var slaaet ind paa ved Cirkulæret af 1. Marts. Arbejdsløshedskasserne har alle Dage staaet som Institutioner, der havde Krav paa Opretholdelse og Krav paa at være sikret i deres frie Virksomhed, uanset hvilke Forhold der i øvrigt indtraadte, og det burde de være ganske særlig i en Situation som den nuværende. De 100 000 arbejdsløse, blandt hvilke den meget store Del har været arbejdsløse i mange Maanedes, før Lockouten udbrød, har saa vist ingen Skyld i Lockouten og har ingen som helst Muligheder for at opnaa Arbejde ved, at andre Arbejdere er kastet paa Gaden. Det er en saa urimelig Fremfærd, der er præsteret i denne Sag, at jeg meget alvorligt henstiller til Regeringen at foretage nye Overvejelser ikke blot med Hensyn til Randers, men ogsaa paa de øvrige Punkter og at komme til det Resultat, at man skyndsomst foretager en Ændring i sit Standpunkt, baade med Hensyn til Laanene og med Hensyn til Hjælpekassernes Understøttelse.

Jeg tillader mig derfor foreløbig at stille følgende Forespørgsel til den højtærede Indenrigsminister: „Hvorledes begrundes Indenrigsministeren sin Vægning ved at søge Midler tilvejebragt til Opretholdelse af Arbejdsløshedskassernes Virksomhed, og hvorledes begrundes Cirkulæret af 21. Marts 1922, hvorved Understøttelsen til arbejdsløse inddrages i Strid med Afgørelsen i Cirkulæret af 1. Marts 1922?“

Indenrigsministeren (Kragh): Den Forespørgsel, som det ærede Medlem Hr. Stauning har rettet til mig, og som det ærede Medlem nu har begrundet, vil give mig Anledning til at citere forskellige Afsnit af de udsendte Cirkulærer og af de Forhandlinger, der er ført, og jeg turde maaske derfor under eet bede om den højtærede Formands Tilladelse til at anføre saadanne Citater i fornødent Omfang.

Jeg skal erkende, at det ærede Medlem Hr. Stauning i sin nys afsluttede Tale paa de fleste Punkter holdt sig til selve den Sag, som her behandles, selv om jeg rigtignok finder, at der paa saa væsentlige Punkter er sket Fortielser, at den hele Redegørelse fra det ærede Medlem Hr. Stauning Side maa betegnes som vildledende i Stedet for vejledende.

Det ærede Medlem har rettet en Forespørgsel til mig, som indeholder to Spørgsmaal. Jeg skal besvare dem hvert for sig og begynde med det første, der lyder saaledes: „Hvorledes begrundes Indenrigsministeren sin Vægning ved at søge Midler tilvejebragt til Opretholdelse af Arbejdsløshedskassernes Virksomhed?“ Om den ekstraordinære Maade, hvorpaa man igennem det sidste Par Aar har ydet Hjælp til nedstødte Arbejdsløshedskasser, vil jeg kun udtale, at allerede i Samlingen 1919—20 kom man ind paa at yde Arbejdsløshedskasserne Laan, som skulde tilbagebetales efter visse Regler indenfor en femaarig Periode, men forud derfor havde man med ikke helt ubetydelige Beløb ydet Tilskud til nedstødte Kasser. I Vinteren 1920—21, da Arbejdsløsheden voksede stærkt, og da Kasserne ikke var i Stand til ved Hjælp af det hidtidige Kontingent at opfylde deres vedtægtsmæssige Forpligtelser, fortsatte man med Finansudvalgets Bemyndigelse Udlaanene til Kasserne, for at de gennem den Periode, som man dog havde Lov til at haabe ikke vilde blive meget langvarig, skulde kunne opfylde deres vedtægtsmæssige Forpligtelser.

De første Bestemmelser om Laan gennemførtes, som sagt, allerede ved Loven af 22. December 1919, hvorefter det rentefrie Laan ikke maatte overstige 20 Kr. pr. Medlem, og Laanet skulde være tilbagebetalt i Løbet af fem Aar med en Femtedel aarlig. I Henhold til denne Lovbestemmelse udlaantes der i alt 3,7 Mill. Kr. i Finansaaret 1919—20. Af disse 3,7 Mill. Kr. fik Arbejdsmændene 1,8 Mill. Kr., det Beløb, de i Forhold til deres Medlemsantal kunde opnaa. De kvindelige Arbejders Arbejdsløshedskasse opnaede et Laan paa 200 000 Kr. — jeg skal blot minde om, at det var i en Periode, da det bogstavelig talt, især her i Byen, var umuligt at faa en Husassistent, hvis man mistede den, man havde, og da Rengøringskoner ikke var til at opdrive —, men altsaa de kvindelige Arbejdere fik et Laan paa 200 000 Kr., Landarbejderne fik et Laan paa 500 000 Kr. Jeg beder erindret, at dette skete i en Periode, da Kasserne i Grunden stod aabne for alle, der vilde indmelde sig i dem, uden